

فرشاد گلزاری

بسیاری از تحلیل‌هایی که سابقاً در حوزه تحولات نظام بین‌الملل منتشر می‌شد، بر پایه یک عنصر یا یک مولفه مشخص بود و در دل آن چندین «خرده چالش» وجود داشت که در نهایت یک متن تک بعدی با چند زیر محور را روبروی مافزار می‌داد. اما حالا با توجه به وضعیتی که خصوصاً طی یک دهه اخیر بر نظام بین‌الملل حاکم شده، شاهد آن هستیم که نمی‌توان یک سوژه را صرفاً تک بعدی دید و با یک مولف اصلی و چند متغیر فرعی آنرا تحلیل کرد. این عدم مانور بر روی یک مولفه، به این دلیل است که امروز نظم نوین جهانی به صورت کاملاً مشخص از «تک قطبی» به «تک-چند قطبی» تغییر حالت داده و در این مسیر قدرت‌های نوظهور هم در حال عیان کردن جایگاه و نفوذ خود هستند. به عنوان مثال در گذشته شوروی و آمریکا به عنوان دو قطب شرقی و غربی مطرح بودن ولی حالا علاوه بر چین کشورهایی مانند استرالیا، کانادا، هند، نیوزلند و ویتنام در حال تبدیل شدن به قطب‌های جدید اقتصاد و تکنولوژی هستند و همین موضوع نمی‌گذارد که فقط یک مولفه تک‌قطبی یا افرادی بر تحلیل‌ها حاکم باشد. با تمام این تفاسیر حالا هم این وضعیت به جایی رسیده که عملاً ما باید برای ارائه تحلیل‌های خود چندین متغیر را در نظر بگیریم و به همین دلیل اگر به رفتار کشورهایی مانند روسیه، بریتانیا و حتی ایالات متحده دقت کنیم، می‌بینیم که مسائل متعددی با درون مایه‌های گوناگون وجود دارد که در ظاهر یک سوژه کلی به حساب می‌آیند. در این میان باید توجه داشت که کمی بیشتر از یک‌دهه دیگر جنگ اوکراین وارد سال دوم خود می‌شود و این به معنای آن است که این بحران، هنوز هم بدون هیچ آینده روشنی در حال پوست‌انداختن در عرصه سیاسی و امنیتی است. آنچه در پرونده اوکراین باید مدنظر قرار بگیرد این است که این بحران حالا تا حدودی موجبات آسایش کرملین را در عرصه سیاست

هشدار روسیه به لندن با محوریت اوکراین همزمان با درگیری در دریای سرخ؛

استفاده چندسویه مسکو از دو بحران

خارجی تامین کرده، اما در این میان اتفاقاتی در حال رخ دادن است که به نظر، مسکو چندان از آن خوشایند نیست. روز جمعه ریشی سوناگ، نخست‌وزیر انگلیس اعلام کرد که لندن در تعهد خود برای کمک به نیروهای اوکراینی «برای ایستادگی در برابر تهاجم تمام‌عیار پوتین متزلزل نخواهد شد». وی گفت که «امروز ما بیشتر از این پیش می‌رویم، تا جایی

که کمک‌های نظامی خود را افزایش می‌دهیم، هزاران پهپاد پیشرفته را تحویل کی‌یف می‌دهیم و یک توافقنامه امنیتی جدید تاریخی را امضای کنیم تا تضمین‌هایی را که برای طولانی مدت اوکراین نیاز دارد، ارائه کنیم». در همین راستا انگلیس اعلام کرده که حدود ۳.۲ میلیارد دلار کمک نظامی به اوکراین ارائه خواهد کرد که بزرگ‌ترین تعهد سالانه این کشور از زمان حمله روسیه به اوکراین تقریباً دو سال به شمار می‌رود. این رقم به نوعی نشان می‌دهد که لندن در تحولات فعلی اوکراین می‌تواند نقش کشوری را بازی کند که در حال بازتعریف نقش خود در این پرونده است؛ چرا که انگلیس به صورت واضح و حتی در زمان نخست‌وزیری بوریس جانسون هم بر حمایت همه‌جانبه از اوکراین تأکید داشت.

تحریک مسکو در هنگامه تشنج منطقه‌ای
بدون شک این سخنان

نخست‌وزیر انگلیس برای مسکو چندان خوشایند نیست و به همین دلیل آنها در حال هشدار دادن به لندن هستند. در این خصوص دیمیتری مدودف، معاون شورای امنیت روسیه که سابقاً نخست‌وزیر و رئیس‌جمهوری روسیه هم بوده، با انتشار پستی در شبکه ایکس، هم‌زمان با ورود ریشی سوناگ، نخست‌وزیر انگلیس به کی‌یف و اعلام یک بسته مالی بزرگ برای اوکراین، به این کشور هشدار داد. او اعلام کرده که نخست‌وزیر بریتانیا برای امضای «توافقنامه تاریخی بریتانیا و اوکراین در زمینه همکاری امنیتی» وارد کی‌یف شده است. اگر نمایندگان بریتانیا در مرکز کی‌یف با مهمات خوشه‌ای بمباران شوند، افکار عمومی غربی چه می‌گویند، درست به همان شکل که در مورد غیرنظامیان ما در بلغورود اتفاق افتاد؟». مدودف سپس به انگلیس در مورد استقرار احتمالی یک گروه نظامی در اوکراین هشدار داد و گفت امیدوارم که دشمنان سرسخت ما

(بریتانیا) در ک کنند که استقرار رسمی نیروهایشان در اوکراین به معنای اعلام جنگ علیه کشور ما خواهد بود». این سخنان به خوبی نشان می‌دهد که روسیه نمی‌خواهد به هر ترتیب که شده نظامیان انگلیس به عنوان رقیب اصلی آنها در جنگ سرد، وارد زمین بازی اوکراین شوند؛ چرا که به زعم روس‌ها هر گونه حضور سربازان لندن در کی‌یف به معنای

در شرایط کنونی سناریوی مورد نظر روس‌ها برقراری یک سکوت و آرامش در اوکراین است تا بتوانند کی‌یف را که حال با مشکل عدم کمک‌های غرب روبرو است، مهار کنند و حتی حملاتی علیه زیرساخت‌های آن ترتیب بدهند

ایجاد هجمه بر منافع روسیه است. اینکه بریتانیا قرار است بیش از ۳ میلیارد دلار به اوکراین کمک نظامی کند، بدون شک از سوی روسیه مورد انتقاد جدی است اما واقعیت این است که مخالفت روس‌ها با این مساله صرفاً به دلیل وجود اختلاف نظرهای گذشته نیست، بلکه مسکو نمی‌خواهد در زمانه‌ای که آمریکا در منطقه خاور میانه مشغول پرونده یمن و غزه شده، یک تنش جدید را تجربه کند؛ به عبارت دیگر پوتین و کرملین همین حالا مشغول استراحت هستند؛ چرا که آمریکا دیگر توان کمک به اوکراین را از حیث تسلیحاتی ندارد و در اثنای انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۴ آمریکا صرفاً به دنبال آن است تا با حمایت از اسرائیل بتواند بر بحران پیش آمده بر غزه به نفع خود و تل‌آویو فائق آید. در چنین شرایطی سناریوی مورد نظر روس‌ها برقراری یک سکوت و آرامش در اوکراین است تا بتوانند کی‌یف را که حالا با مشکل عدم کمک‌های غرب روبرو است، مهار کنند و حتی حملاتی را علیه زیرساخت‌های آن ترتیب بدهند. در این راستا حتی مسکو از تنش به وجود آمده در دریای سرخ و یمن هم به نفع خود استفاده می‌کند و اساساً آنرا برای خود یک امتیاز می‌داند. در این خصوص هنانوته، کارشناس سیاست خارجی روسیه و مدیر بخش اوراسیا مرکز مطالعه منع اشاعه جیمز ماتیرن» در آمریکا طی یادداشتی نوشته است مسکو از عملیات «گنجهان رفاه» ایالات متحده در دریای سرخ انتقاد کرده و این در حالی است که تا حدودی از یمن در شورای امنیت سازمان ملل متحد حمایت کرد. او می‌گوید روسیه در ماجرای قطعنامه ۲۷۲۲ شورای امنیت که چند روز پیش تصویب شد، رأی ممتنع داد، اما هم‌زمان تلاش‌هایی برای اعمال اصلاحات انجام داد تا به واشنگتن بگوید که جنگ غزه علت حملات یمن به کشتی‌های اسرائیل و آمریکا بوده است. بر همین اساس باید گفت که هشدار روسیه به لندن در مورد اوکراین را هم باید در همین چارچوب دانست؛ چرا که «خرس قهوه‌ای» نمی‌خواهد آرامش زمستانی‌اش بهم بخورد!

جهان نما

نبرد شدید مقاومت با نیروهای اسرائیلی در شمال، مرکز و جنوب غزه

ارتش اسرائیل برای نود و نهمین روز به جنگ وحشیانه و بمباران‌های خشنوت آمیز خود در نوار غزه که ده‌ها هزار شهید، مجروح، آواره و مفقود بر جای گذاشته است، ادامه می‌دهد. از آن سو، مقاومت فلسطین تجمع خودروها و سربازان اسرائیل را هدف قرار داده و همچنان مانع نفوذ اسرائیلی‌ها به محورهای مختلف نوار غزه می‌شود.

در زمانی که نگرانی‌ها از ادامه بحران انسانی ادامه دارد، دفتر رسانه‌ای دولتی در غزه از قطع برق واز کار افتادن ژنراتورهای برق در بیمارستان شهدای الاقصی خبر داد که وقوع یک فاجعه انسانی جدید را هم‌زمان با توقف خدمات بهداشتی و درمانی به دلیل تمام شدن سوخت، هم‌زمان با توقف خدمات ارتباطی در نوار غزه تهدید می‌کند.

منابع میدانی افزودند: درگیری‌ها در اطراف بیمارستان شهدای الاقصی ادامه دارد. این در حالی است که دفتر رسانه‌ای دولتی در غزه روز جمعه اعلام کرد که بیمارستان شهدای الاقصی در شهر دیرالبلح در مرکز نوار غزه به دلیل تمام شدن سوخت، خدمات بهداشتی خود را متوقف می‌کند. این دفتر در بیانیه‌ای که در پلتفرم تلگرام منتشر شد، هشدار داد که در صورت توقف ژنراتورهای برق، ممکن است مرگ‌هایی برای بیماران و کودکان به‌ویژه در بخش‌های مراقبت‌های ویژه و مراکزهای ویژه نوزادان (NICU) رخ دهد.

در این بیانیه آمده است: بیمارستان شهدای الاقصی در آستانه اعلام توقف خدمات بهداشتی و درمانی به دلیل تمام شدن سوخت است. زیرا قرار بود سوخت در روز بعد از ظهر پنجشنبه به بیمارستان برسد. این دفتر تأکید کرد: تعلل مسئولان ذیربط (بدون نام بردن از آنها) بیماران و کودکان را در مرحله بحرانی قرار داده و آنها را تهدید به مرگ در صورت توقف ژنراتورها کرده است.

دفتر اطلاع‌رسانی دولتی در غزه افزود: تمامی مراجع ذی‌صلاح و ذیربط را در قبال هر بلا یا مرگی که بیماران و کودکان در معرض آن قرار می‌گیرند به‌ویژه در بخش‌های مراقبت‌های ویژه کاملاً مسؤول می‌دانیم.

در این بیانیه از کشورهای جهان خواسته شده است که جنگ نسل‌کشی ارتش اشغالگر علیه مردم فلسطین را متوقف کنند و همچنین برای تامین سوخت همه بیمارستان‌ها و از سرگیری فعالیت بیمارستان‌ها و احیای آنها قبل از اینکه خیلی دیر شود، فوراً مداخله کنند. یادآوراً، رئیس بیمارستان شهدای الاقصی نیز روز پنجشنبه هشدار داد که خدمات بهداشتی و درمانی در این بیمارستان به دلیل تمام شدن سوخت به زودی متوقف خواهد شد. ابوزاهر گفت: سوخت بیمارستان به طور کامل در حال اتمام است.

وی خاطر نشان کرد: کودکان و بیمارانی هستند که به دلیل توقف کامل ژنراتورهای برق در معرض خطر مرگ قرار دارند، ما از کشورهای جهان می‌خواهیم که فوراً برای تامین سوخت بیمارستان‌ها به ویژه بیمارستان شهدای الاقصی قبل از اعلام مرگ ده‌ها بیمار، مجروح و کودک در بخش‌های مراقبت‌های ویژه مداخله کنند. در این راستا، سخنگوی وزارت بهداشت غزه در نشست خبری در مقابل مجتمع پزشکی الشفادر شمال نوار غزه گفت: زیرساخت‌ها، بهداشت و خدمات در رفح شکننده هستند و نمی‌توانند نیازهای ۱.۳ میلیون شهروند او را تامین کنند.

وزارت بهداشت غزه با اعلام اینکه تعداد قربانیان تجاوزات اسرائیل به ۲۳ هزار و ۸۴۳ شهید و ۶۰ هزار و ۳۱۷ زخمی رسیده است، تأکید کرد که قربانیانی در زیر آوار و جاده‌هایی وجود دارد که آمبولانس‌ها و نیروهای دفاع مدنی در نقاط مختلف غزه نمی‌توانند به آنها دسترسی پیدا کنند. این وزارتخانه افزود: اشغالگران در طول ۲۴ ساعت گذشته ۱۲ قتل عام در نوار غزه انجام دادند که ۱۳۵ شهید را به جای گذاشت.

این وزارتخانه گفت: نسل‌کشی اسرائیل علیه مردم فلسطین باعث شده از هر ۲۰ شهروند در نوار غزه، یک نفر شهید، مجروح یا مفقود شود. همچنین فعالان فلسطینی اعلام کردند که جنگنده‌های اسرائیل با مداخله در پرواز (شنبه) حملات جدیدی را به مرکز شهر خان یونس در جنوب نوار غزه انجام دادند.

خبر

حمله مجدد آمریکا به یمن

پس از حملات با مداخله آمریکا و انگلیس به اهدافی در چهار استان یمن، ستکام از حمله دیگری به یک سایت راداری در صنعا خبر داد. شبکه‌های میادین با مداخله شنبه از شنیده شدن صدای انفجار مهیب در شمال پایتخت یمن خبر داد. خبرنگار میادین می‌گوید اطلاعات اولیه حاکی از آن است که فرودگاه صنعا و اطراف آن هدف قرار گرفته‌اند. مدیر دفتر میادین در یمن خبر داده اطلاعاتی درباره حملات هوایی و یا موشکی به پایگاه هوایی «الدلمی» در شمال صنعا که در نزدیکی فرودگاه پایتخت قرار گرفته، وجود دارد. خبرگزاری اسپوتنیک هم به نقل از یک منبع آگاه محلی نوشته جنگنده‌های آمریکایی و انگلیسی به پایگاه هوایی الدلمی حمله کرده‌اند. خبرنگار شبکه‌های المسیره یمن نیز می‌گوید دشمن آمریکایی و انگلیسی حملاتی را علیه صنعا انجام داده‌اند. خبرگزاری ریترز به نقل از مقام‌های آمریکایی نوشته است ارتش آمریکا پس از حمله

کریستین لاگارد: ترامپ تهدیدی برای اروپا است

رئیس بانک مرکزی اروپا صراحتاً هشدار داد پیروزی احتمالی دونالد ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۴ آمریکا «تهدیدی» علیه اروپا است. «کریستین لاگارد» در مصاحبه با تلویزیون فرانس ۲ نسبت به پیروزی احتمالی دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری سابق آمریکا و چهره پیش‌تاز حزب جمهوری خواهان در انتخابات ۲۰۲۴ این کشور گفت که اگر ما از تاریخ درس بگیریم و به رفتار ترامپ در چهار سال ریاستش توجه کنیم، متوجه می‌شویم که او قاعدتاً یک تهدید علیه اروپا است. وی افزود: کفایت به تعرفه‌های تجاری، تعهد به ناتو، مبارزه علیه تغییرات اقلیمی نگاه کنیم. فقط در همین سه مورد، منافع آمریکا در گذشته با اروپا

خبر

تعطیلی گذرگاه تورخم در پی محدودیت پاکستان بر رانندگان افغان

تقی‌الله صافی، رئیس اتاق تجارت افغانستان و پاکستان اعلام کرد که مسئولان پاکستان در تورخم بار دیگر مشکلات جدیدی را برای رانندگان افغان ایجاد کردند. وی افزود: مسئولان پاکستانی در تورخم یک بار دیگر تصمیم گرفتند که به راننده‌هایی که مدت زمان اعتبار گذرنامه آنها پایان یافته، اجازه ورود ندهند. این مقام طالبان تأکید کرد که این کار سبب تعطیلی این گذرگاه شده است. پاکستان طی چندماه گذشته سیاست خصمانه‌ای علیه مهاجران افغان به راه انداخته و همچنین در خصوص ورود رانندگان افغان نیز محدودیت‌های ایجاد کرده است. اخیراً نیز دولت پاکستان (SBP) گزارش داده که صادرات کالاهای تجاری افغانستان به پاکستان ۶.۱۱ درصد نسبت به یک سال قبل از آن کاهش یافته است. در این میان همچنان مقامات پاکستان اعلام می‌کنند که مهاجرات ثبت شده در سامانه این کشور اخراج نمی‌شوند.

نامزد استقلال طلب تایوان در انتخابات پیروز شد

نتایج نهایی انتخابات ریاست جمهوری تایوان نشان می‌دهد که نامزد حامی استقلال تاییه موفق شده در این انتخابات پیروز شود. نتایج ۱۰۰ درصد آرای شمرده شده از شعب اخذ آرای در انتخابات ریاست جمهوری تایوان نشان می‌دهد، نامزد حزب حاکم تایوان، «ویلیام لای چینگ-تی» با نزدیک به یک میلیون رأی بیشتر در انتخابات ریاست جمهوری این جزیره خودمختار پیروز شده و دور قیب‌وی نیز شکست خود را پذیرفته‌اند. پیش از این رسانه‌های تایوان گزارش داده بودند که با بسته شدن شعب اخذ آرای، «لای چینگ-ته»، نامزد استقلال طلب انتخابات از همان ابتدا از نامزد اصلی دیگر به نام‌های «کون جیه» و «هو یوای» پیش‌تاز بوده